

- עלי מרפא
- שערי הגלילון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- כתיבת חידושי תורה - נענועים
- הרב והתלמיד נודדים ונפגשים
- שיחות מוסר לא מ'בעל מוסר'
- עבודת ימי הסוכות
- בהיכלה דרשב"י
- התורה הזמנית:
- לא להתבלבל מהמחוסר אורא דא"י
- תאות הממון הפוך מההשגחה
- התעוררות השמחה
- ישר כחך ששיברתך
- שמחת רחוק בחיק המשפחה
- האמנם האושפיזין באו אלי?
- הלכות אכילה בסוכה וברביתה
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עונג הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

בא ובא ביניה על ראש השנה

ב"ה יום א' ערב סוכות תר"א

אהובי בני חביבי... אה תשתוקה מ'קריחני לקחב לך מעט מאשר ד'ברנו אתמול בסעודה שלישיית. שכל בחינת ספה וארבעה מינים הקדושים: הכל להשלים ולהוציא לאור הספרים הקדושים של הצדיקי אמות בכל דוד נשעל ידי זה נשלים התורה וכו'. שבזה אנו עוסקים באלו הימים להשלים את התורה בלשמיני עצרת ושמחת תורה. שהוא סוף גמור והתקוף של ראש השנה ויום הפגיוס כפומבא בכפנות וכל מצות ארבעה מינים בידיים. להאיר ידי הסמיכה בידי הכתיבה העוסקים בקביבת קנה ישראל. בקרט הפוקדים ספריים קדושים של התורה הקדושה, שעל ידי זה נבקע ים החכמה של כל אחד ואחד. והכניס בלבו זייעת האמונה הקדושה עד אשר יתקיים ידע כל פעול פי אמה פעלתו וכו' כמו שמשמין אחד נטילת לולב למען דעת כל עמי הארץ פי ה' הוא האלקים וכו'.

והנענעים הקדושים הם בחינת תענית הקלמוס באייר. המוצא בהתורה חדי רבי שמעון שאנו עוסקים בה עתה. והשליטה מינים שאצל הלולב הם בחינת ג' אצבעין דאחזין בקלמוס המוצא בתקוני זהר, פדי להשלים התורה בבחינת לוחות האבן פתובים באצבע אלהים. ושך לזה מאמר התקוני זהר. ובגין כך בקנה דילך דאיהו קלמסא בזע ימא דאורייתא. והכל להודיע ולספר לכל באי עולם גבורתו ונפלאותיו וחסדיי שיעושה עמנו בכל דוד ודוד. ששולח לנו צדיקים אמתים פאלו שמגלים לנו חדושי תורה נוראים ונפלאים פאלו. שעל ידי זה נמשך קיים התורה שעל ידי זה נתגלה אלקותו ויתברך...

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ב	משנה ברורה ח"ו	דף תומי ביצה	עלים לחיוב
שבת	יב	קכו.	צא	צ:	יח	קעג
א	יג	קכו:	צב	צא.	יט	קעד
ב	יד	קכו:	צג	צא:	כ	קעה
ג	טו	קכו:	צד	צב.	כא	קעו
ד	טז	קכו:	צה	צב:	כב	קעז
ה	יז	קכז:	צו	צג.	כג	קעח
ו	יח	קכט.	צז	צד:	כד	קעט

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא. סימן מ'

חגם של חסרי הבית

שניים ויותר על דירתם לטובת שיטוט בחוץ - צדיק אמת ותלמיד אמת, ושניהם נפגשים יחד בסוכה.

האושפיזין קדישין.

הדמות השנייה שאין לה בית הוא התלמיד האמתי. אף הוא משוטט בחוץ לאחר שוויתר על ביתו ועל קביעותו. תלמידים אמתיים, דהיינו הנפשות של המחפשים, מצויים תדיר בשיטוט חסר מנוח: "כָּל

יש בין חסרי המנוחה שני סוגים, כל אחד מהם מוותר על ביתו ושלוותו מסיבה שונה. שניהם נפגשים יחד בסוכה הנטויה על אם הדרך.

מי שזוגע יראת ה' בלבו ורוצה לחוס על חיי הנצחיים צריך לצאת מביתו הקבוע ולכתת רגליו מעיר לעיר ומדינה לדוך ולישב בסכות ואהלים עד שיבוא לשיבה הקדושה שעוסקין שם בלמודי האמת להמשיך אמונה הקדושה בלב כל אדם ואדם" (שם). מנחה את דרכן של אותן נפשות שאיפה בוערת, דוד המלך מגדיר אותה בשירתו כך: "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבת בבית ה' כל ימי חיי". הם מחפשים את מקומם הקבוע בקדושה, את השייכות לנצחיות.

יצפנני בסוכה

מכיוון שהשאיפה הזו נטועה הרחק באופק של שלמות, הם מסתפקים לעת עתה בבקשה "כי יצפנני בסוכו", יש אצל השם יתברך צל שכזה, צל השמור לנפשות שאין להן בית והשמש קופחת על ראשם ומאיימת לקפח את כוחותיהם. אנשים אלו ויותר על קיבעון וביטחון, על בית ושלוות נפש רק מפני שבוערת בהם התשוקה לקבוע את מושבם בבית ה', כל ימי חייהם.

שאיפות גבוהות יש להם, אבל מצבם נמוך מדי, הם עדיין אינם ראויים. ובכן, לעת עתה פורס עליהם השם יתברך צל סוכה. דוגמת אותו צל שחפץ על בני ישראל בתקופת ההליכה במדבר. ענני הכבוד מופיעים במדבר, "כי יצפנני בסכו ביום רעה", אימתי זקוק אדם לצל סוכה? בשעה שהוא שרוי בימי רעה, ואין רעה אלא שעה של ריחוק מאת ה'. בזמנים שכאלה פורס השי"ת על האיש המחפש ענני כבוד, צל סוכה, דירת עראי. אפילו שמטרתך טרם הושגה, לעת עתה הייה שרוי בצילו יתברך.

סוכות מביא בכנפיו מעין אתנחתא, תחת צילו של סכך מוצאת הנפש מרגוע וזו השעה להתבוננות. לאחר ימים נוראים עמוסי תפילות והתעוררות, מאפשרת הישיבה בסוכה להתבונן ואולי להבין קמעא היכן היינו ובמה זכינו. מהבחינה הזו חג הסוכות הוא אולי ההזדמנות הטובה ביותר לטעום מחדש את ראש השנה, את הנסיעה לצדיק ואת ההתקשרות.

סוכה היא סוג מסוים של דירה, דירה לשעת עראי. צורת הדיור הזו נלמדת מתקופת ההליכה במדבר שנעשתה בתוך ענני כבוד, באותן ארבעים שנות טלטול ותנועה ממקום למקום שרויים היו בני ישראל בסוכה, כלומר הדירה הזו נועדה לאנשים המבלים בדרך, בעיצומו של מסע. מה גורם לאותם אנשים לנטוש את דירתם הקבועה ולהימצא בדרך, מטולטלים וחסרי מנוחה?

למעשה יש בין חסרי המנוחה הללו שני סוגים, כל אחד מהם מוותר על ביתו ושלוותו מסיבה שונה. שניהם שרויים בעיצומה של דרך, שניהם נפגשים יחד בסוכה הנטויה על אם הדרך. אלו הצדיקים והאנשים שיצאו לחפש אותם.

דירת עראי

הצדיק, כותב רבי נתן, אינו מוצא מנוחה בביתו. הצדיקים האמתיים אינם יודעים מרגוע, הקרקע בוערת תחתם, לא ימצאו מנוחה עד שישבו את העולם כולו להשם יתברך: "פי הרב האמת מעצם אהבתו את ישראל אינו יכול לישב בקביעות בביתו, רק הוא מכתת רגליו לצאת מקביעות ישיבת ביתו להיות נע ונד בדרך וישב בדירת עראי בחינת ספה פדי לקבץ ולקסוף את הנאמני ארץ לשבת עמו, אותם שאין ביכלתם לבוא אל ביתו וגם אין יודעין מ'מנוני כל זמן שהוא סגור בביתו עם מעט תלמידיו הפגרים, על כן הוא מכתת רגליו לצאת לדירת עראי בחינת ספה פדי לעורר הנפשות להודיעם אמתת למודו הקדוש פדי שיתקבצו פלם אל האמת והאמונה" (ליקו"ה חו"מ - נדיקין ה).

אין לו לצדיק מנוחה בביתו, מפני שבחוף משוטטת השכינה הקדושה, בחוף פזורות נשמות יקרות, בחוף מתגוללים אנשים שלעיתים אינם יודעים אפילו על קיומו של 'בפנים'. צדיקים אלו דרים בסוכות. ואלו הם

אור חג הסוכות ושמחת תורה למעשה

כשם שברור שצריך ללמוד הלכה, כך מן הראוי ללמוד ספרי הצדיקים בנושאי הסוכה והד' מינים, ובפרט ליקוטי הלכות בעניני החג, כי שם יש פנימיות גדול המחבר את האדם למהותו האמיתי של החג.

גם לאחר שלמד וידוע כמה ענינים מהחג, מן הראוי לו להתחיל לכוון על מה שלומד, וכגון בעת שמנענע ד' מינים שיזכיר לעצמו מה שידוע מהד' מינים, ואף שבדודאי צריך לזכור שכל מה שאנו יודעים הם כאין ואפס מסודות האמיתיים של המצוה שהם עד אין סוף.

לימוד תורה

ולאחר כל זאת יש לדעת, שכל מי שרוצה שהחג ישאיר בו רשימו חזק, יש לו להרבות בלימוד התורה, כי לימוד התורה הוא הכלי להמשכת קדושה, וכיון שבמועדים נמשך קדושה גדולה, בהכרח לקבוע שעות של לימוד בהם יושבים והוגים בתורתנו הקדושה.

והוא ידיעה שהרבה פעמים שוכחים מחמת העיסוק בחג ובמצוותיה, ומוציאים אפילו עובדי ה' שאינם מבינים איך ייתכן שהיה להם אור גדול בלולב וכדו', ותיכף לאחר המצווה נסתלק הרשימו של המצווה, אך האמת שבשביל להמשיך ולקיים את האור של המצוה צריך דיבורי תורה, כי הדיבורים של התורה הם כלי לאצור את האור לזמן רב, כמו שכתוב 'נר מצוה ותורה אור' (וע"ע ליקו"מ ס"ה שלאחר הביטול לא"ס צריך להמשיך עצמו אל דיבורי תורה).

הנה קרובים אנו לחג שמחתנו, בו זוכים אנו להסתופף תחת צל השכינה הקדושה - בצילא דמהימנותא. וכל אחד בליבו משתוקק להתחדש בחג הנפלא הזה ולהמשיך קדושתו, ועל כן נזכיר כאן כמה עצות מעשיות להמשיך האור ולקשרה אלינו.

תפילה תחינה ובקשה

יש להתפלל הרבה ולהתחנן להשי"ת שיטעים אותנו בטעם סוכה וד' מינים. לבקש מהשי"ת שיזכה להעביר את החג בקדושה גדולה, להכניס בבית שמחה ולשאוב שמחה על כל השנה כולה. וכן להרבות באמירת הליקוטי תפילות השייכים למועד. ובפרט מי שלמד בספרי הצדיקים במעלת המועד, אפשר לעשות מהתורות תפילות, ולבקש מהשי"ת בפרטיות את הקדושה הנמשכת באותו החג על פי מה שלמד.

לימוד הלכות החג

מתקנת משה רבנו ע"ה ללמוד הלכות החג, כי ההלכות הם הכלים שעל ידם צמצם השי"ת את אורו הגדול, ובכל חג ההלכות של כל חג הם הכלים שעל ידם אפשר לזכות להכנס לאותו החג, ועל כן מה טוב לקבוע סדר קבוע של לימוד הלכות סוכה וד' מינים, כל אחד כפי כוחותיו, מסכת סוכה, גמרא רש"י, ראשונים, טור ושולחן ערוך, משנה ברורה, או בשאר ספרי קיצורים שהדור זכה בהם. ומה נאה ללמוד כל זאת בתוך הסוכה עצמה.

לימוד הלכות הצדיקים על החג

מתקנת משה רבנו ע"ה ללמוד הלכות החג, כי ההלכות הם הכלים שעל ידם צמצם השי"ת את אורו הגדול, ובכל חג ההלכות של כל חג הם הכלים שעל ידם אפשר לזכות להכנס לאותו החג, ועל כן מה טוב לקבוע סדר קבוע של לימוד הלכות סוכה וד' מינים, כל אחד כפי כוחותיו, מסכת סוכה, גמרא רש"י, ראשונים, טור ושולחן ערוך, משנה ברורה, או בשאר ספרי קיצורים שהדור זכה בהם. ומה נאה ללמוד כל זאת בתוך הסוכה עצמה.

חשבון הנפש

אנחנו לא מדברים כאן רק בשביל להשיע מוסר, אני הרי מתכוון לומר את האמת כמו שהיא.

הלא אני בכל זאת 'נאפיתי באומן' [פארט געבאקן געווארן אין אומן] כשהייתי ילד בן 17 הייתי באומן, הרי בכל זאת התבוננתי וראיתי אותם היטב, מותר לכם להאמין לי, האמינו לי 'שזה לא הענין שלנו, זו לא הדרך שלנו'. אנחנו צריכים לבקש מהשי"ת הרבה 'רבנו של עולם, תשליך ממני את הדרך הזאת, הרי אני חסיד ברסלב'.

מדברים היום לא לאכול בצל, לא לעשן סיגריה, לא להריח טבק, זה בודאי אמונת חכמים להאמין ברבינו גם בדברים האלה, אבל זה הרי בודאי פגם באמונת חכמים כשאנחנו לא הולכים בדרך שרבינו לימד אותנו, ואם חושבים שע"ז מתעוררים לתורה ותפילה, זו טעות גדולה. כי אם נתבונן היטב אז נראה שכשאני מדבר על השני, אני לא יכול אח"כ להתפלל, זהו כלל גדול.

הרי יש מצוה לפני התפילה של 'ואהבת לרעך כמוך', צריך הרי לקבל על עצמו את המצוה עשה של 'ואהבת לרעך כמוך', ואם אני מדבר על השני, אני לא יכול להתפלל אחר כך.

אנחנו צריכים לעשות חשבון: 'מה זה בוער לי? לרבינו אני לא מציינת בזה, להתפלל עי"ז אני לא יכול, אז למה שאעשה את זה?' למה שלא תהיה בינינו אהבה, ממש באופן שיראו את זה מבחוץ, כמו שרבינו אמר: 'העולם רואי להם שיתמהו על האהבה שיש בין אנשי'. איפה זה עכשיו?

אנחנו מבקשים מאד מאנשי שלומנו, אני לא חלילה לא דרשן מוסר, רק שידעו שחייבים לעזוב את הדרך הזו, הלא אתם יהודים שיש להם התבודדות, אז צריך כל יום לבקש בהתבודדות מהשי"ת 'רבנו של עולם, תוציא מתוכי את המדה הרעה הזאת, שאני רק רוצה לראות את הרע של השני, תכניס בתוכי מדה כזו טובה, שאני רק אסתכל על הטוב שבשני'.

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

אם דיבר לשון הרע ונתקבל הגנות שמגנה את חבריך אצל השומעים, עד שהם מגנים אותו בלבם, או עד שדברו עליו ג"כ לגנאי, נענש המדבר בצרעת. אבל אם השומעים לא קבלו דבריו כגון שידעו שהוא מדבר מתוך שנאה ונגיעה אישית, או שלמדו זכות על אותו אדם שדיבר עליו, ואפילו אם המדבר יודע שלא יאמינו לו, נחשב כחטא בין אדם למקום ולא כחטא שבין אדם לחבירו.

וכל זה אם עליו גנאי גמור, כגון שהוא גנב כעסן או טיפש, ולא הועיל בדיבורו, שלא האמינו לו. אך אם אמר שהוא עני או עשיר, גבור או חלש, ולא נגרם לו שום נזק, אין בזה איסור לשון הרע בכלל, היות ולא נתקבלו דבריו על לב השומעים.

(קיצור הל לשון הרע פ"ג סעיף ז)

ומי שאוהז תאוותו ממהלכת בודאי פאכלו לא מת, כמו שבקש דוד: "אגורה באהלך עולמים". (לקוטי מוהר"ן סי' קמ"ה)

הליכות

שיחות ומנהגים

הקיבוץ הקדוש

צדיק וקדוש לברכה שתק, וכשדאך מוהר"ן ש'רנבנו זכר צדיק וקדוש לברכה שותק - שתק גם הוא. בדרך חזרתם אמר רבנו ז"ל למוהר"ן: "יהידי שמיגע עצמו כל כך ומוציא הוצאות מרבות כל כך על הספה, אהה פא לפסלה מחמת תמרות יתרות ולשבר את רחוק?".

רבנו אמר: "בשביעות עקר העבודה הוא להיות נעור ובהושיענא רבא העקר הוא (רבי) האמירה":

רבנו אמר: "העולם אומרים שמתלקין פונסה בתפלת 'גשם' (שבתפלת מוסף ביום שמיני עצרת), ואני אומר - ב'אמת ואמנה' (שבתפלת מעריב בגיל שמיני עצרת):

רבנו היה עולה לתורה בשמחת תורה לחתן תורה, ומוהר"ן היה עולה לחתן בראשית; ואמר מוהר"ן על זה: - 'רבנו עלה לחתן תורה המסים את התורה, פי רבנו נצח וגמר ענינו; אבל אני צריך

פעם הביא מוהר"ן את ארתו לרבנו בכדי שיאמר דעתו עליו וידע אם לקנותו, ולא הראה לו רבנו על הארתו פנים נלהבות כלל, רק אמר 'נא בניחנתא; ואף על פי כן הלך מוהר"ן לתקנה.

אחר כך הראה שוב מוהר"ן את ארתו לרבנו, ואז הללו ושפחו עד מאד. שאל מוהר"ן את רבנו מדוע בתחלה לא שפחו, ועכשו הוא משפחו כל כך; השיב לו רבנו: "אלו הייתי משפח אותו היית בא לקנותו בשמחה רבה, ותמוכר לשהיה רואה את פניו הצולחות משמחה היה דורש עבדו הארתו סכום הגון, והיה מקיע את השער מאד, ועל כן לא שפחתי אותו, אולם אליבא דאמת ארתו מהדר הוא".

איש אחד עשה ספה יקרה, ועלתה לו פסכים רב, ובקש את רבנו זכר צדיק וקדוש לברכה על קדושת להספה, והלך עמו מוהר"ן. והעיר מוהר"ן להספה אינה קשרה כל כך על פי הדיון, ורבנו זכר

עשיירי למנין בשמחת תורה

בני החבורה נשאו עיניים כלות אל השמש ההולכת ונעלמת מעבר להרי מירון הנישאים. במעלה השביל המוליך לציון רשב"י לא נראתה נפש חיה, האם לא יזכו הלילה למנין ביום הקדוש?

ירח האיתנים דשנת תרפ"ד, היה מלא וגדוש באורות עליונים עבור בני החבורה הקדושה אנשי שלומנו שישבו סמוך לציון התנא האלוקי רשב"י, וביניהם ר' שמואל הורביץ, שהיה אז לפני נישואיו. בערב ראש השנה הרבו בתפילה

המושב זקנים. בכל ימי החג התפללו החבראי במנין, בצירוף אנשי המושב זקנים, ואמרו הושענו בהתעוררות, כשלאחר התפילה הם רוקדים כמה שעות ברציפות מרוב השמחה. גם בלילות עשו 'שמחת בית השואבה' בציון הקדוש, בריקודים זמירות ותשבחות, ובפרט בליל ח"י תשרי הלולת רבינו, בו ערכו על הגג הדלקה רבתי בשמן-זית, שנראתה עד לצפת.

ביום הושענא רבא, אחרי התפילה, נסע אחד המתפללים לצפת, והם נשארו עשרה אנשים בלבד. לפנות ערב לא חש בטוב אחד מבני החבורה, כה חלוש היה, ששכב בחדר ולא יכל בשום אופן לרדת ולהצטרף למנין. אנשי שלומנו שרויים היו בצער גדול, האמנם יישארו ביום שמחת תורה בלי מנין? כיצד יעשו הקפות וישלימו את התורה?! השמש כבר עומדת לשקוע ועיניהם נשואות כלפי שמיא בתפילה, אולי יקרה הנס ויגיע עשיירי למנין. אך איש לא בא. וכבר החלו מחשבים כיצד ייראו התפילות בלא קדישים וקדושות ובלא קריאת התורה.

ואז, כמו מאי-שם, נראתה לפתע דמות עולה במעלה ההר. כשקרבה הדמות, הוצף לבם בשמחה והתרגשות; התברר כי זהו לא אחר מאחד ממכריהם מצפת, שלאחרונה התקרב לאנ"ש. שמחתם הרקיעה שחקים. "יושב הייתי בביתי שבצפת" שח להם ידידם וחברם, "ולפתע, לפני שעות אחדות, באה לי התעוררות להיות עם אנ"ש יחד במירון בשמחת תורה. לקחתי מעט אוכל ויצאתי לדרך יחידי ברגל. בדרכי היו לו כמה עיכובים לא צפויים, כבר התיראתי שלא אשאר בלילה על אם הדרך, והנה עזרני ה' והגעתי לשלום!

אנ"ש היו נרגשים ללא שיעור. הם ראו בכך השגחה פרטית שיהודי יקר זה ישלים את המנין. בליל שמחת תורה התפללו בכוונה ובחיות, ערכו הקפות ברוב שמחה ובניגונים רבים. רק קרוב לחצות הלילה סיימו את ההקפות והריקודים ופנו לסעוד בצוותא את סעודת החג.

כך עבר עליהם היום הקדוש סמוך לציון רשב"י הקדוש מתוך דביקות עילאית, ונשלמו כל הימים הנוראים והקדושים ברוב שמחה וחדווה, בחיות התעוררות והתלהבות, שהטביעו חותמם בלבם לנצח. (ע"פ הספר 'מי שמואל פרק פ"ד')

עבודת ה' בשמחה ובאהבה. ציון רשב"י במירון

והשתטחות על הציונים הקדושים, ירדו למעיין המגידו לטבול לכבוד ראש השנה. לפני התקדש היום הצטרף הישיש ר' שלמה קאוולער מאנ"ש מצפת, ובילה יחד עמם את הימים הקדושים בצוותא, בתפילות בהתרוממות הנפש.

גם בעשרת ימי תשובה עשו הרבה בעבודת ה'. מדי יום הלכו למערת הלל הזקן, שם ישבו ולמדו יחד בספרי רבינו, כשלאחר הלימוד הם מתבודדים בתפילה לזכות לקיים את אשר למדו. עבודה מיוחדת היתה להם באכילה בצוותא, בבושה ובהתעוררות אליו יתברך. אף שיעור קבוע היה להם לשוחח שיחת חולין כדי לפקח דעתם, כדברי רבינו. האהבה ששרתה ביניהם היתה גדולה מאוד והביאה בלבם הארה עילאה.

כך אף עבר עליהם יום הכפורים הקדוש, מתוך התעוררות וחיות. לאחר צאת היום הקדוש, נסעו כל הציבור והיכל רשב"י נותר ריק מאדם, מלבד חבורת אנ"ש, ואמו ואחיו של ר' שמואל הורביץ, שנשארו במקום. הם החליטו להישאר במירון גם לחג סוכות והזמינו אתרוגים מצפת. אנ"ש בנו סוכה ליד חדרם הסמוך גג הציון, בעוד אמו של ר' שמואל ואחיו בנוים סוכה בחצר

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה מ' תניינא - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

נעתיק בס"ד מלשונות רבינו הנוגעים לענין ההכרה באחר על ידי הסתכלות על הצדיק וההתפארות:

מי שיודע מארץ ישראל, שטעם באמת טעם ארץ ישראל, הוא יכול להפיר באהר, אם היה אצל צדיק על ראש השנה אם לאו, ואם אותו הצדיק הוא גדול במעלה או קטן, ואם הוא צדיק אמתי אם לאו, או אם הוא בעצמו צדיק;

כי טעם ארץ ישראל יכולין לציר לפני מי שיודע טעם שכל. כי רק מי שהוא איש בור, אי אפשר לו לידע זאת, אבל מי שיודע משכל, כגון לומדים שמרגישים מעט טעם השכל בפשט וקשיא פדרף הלומדים, או חכמים בהכמות אחרות, שמרגישים טעם שכל, יכולין להבין טעם ארץ ישראל, כי אוידיא דארץ ישראל מחכים וטעם החכמה והשכל בודאי יקר מאד. אך עקר מעלת קדשת ארץ ישראל הוא רק על ידי השגחת השם יתברך וכו'.

אבל מי הוא זה שיוכל לראות את השם יתברך, שיוכל לראות התפארותו יתברך, אמנם מי שרואה את הצדיק האמת, שהוא מקרב בני אדם לעבודתו יתברך, והוא עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, נמצא שהוא בעצמו ההתפארות שמתפאר השם יתברך בעמו, כי על ידו כל ההתקרבות וההתפארות. אזי מי שמסתכל בו, ועקר הדבר בעת הקבוץ, בעת שמתקבצים אליו העולם הבאים לשמע את דבר ה', וביותר בראש השנה, שאז הוא הקבוץ הגדול, אזי ההתפארות גדול ביותר, מחמת שמתקבצים הרבה בני אדם. החפצים להתקרב אליו יתברך, ואזי נתגדל ונתוסף פאר יפי הצדיק, כי הוא בעצמו ההתפארות כנ"ל, אזי מי שמסתכל באמת בזה הצדיק האמתי, אזי הוא גם כן מקבל מן ההתפארות הזאת, ונעשין אצלו גם כן בחינת תפלין מחין כנ"ל, וכו'.

ובסוף המאמר ממשיך עוד נמצא, מי שיש לו תאוה והשתוקקות לארץ ישראל, בפרט מי שטעם טעם האמת של ארץ ישראל, כשפוגע ומתועד יחד עם אדם שהיה אצל צדיק אמתי על ראש השנה, הוא מחיב להרגיש אז טעם ארץ ישראל, כי על ידי זה האיש נעשה גם זה האויר בבחינת ארץ ישראל כנ"ל, וראוי שיתעורר לו עתה השתוקקות ונגעויעוץ לארץ ישראל, כל אחד לפי בחינתו. ועקר הדבר שיהיה באמת ובתמימות:

דרגות בטעם ארץ ישראל

אם נתבונן בלשונות רבינו במאמר, נוכל לראות שיש כאן כמה וכמה לשונות, בתחילת המאמר כתוב מי שיודע מארץ ישראל, שטעם באמת טעם ארץ ישראל, נמצא שיש כאן שני לשונות, א] מי שיודע מארץ ישראל. ב] שטעם באמת טעם ארץ ישראל, היינו שמוזכר כאן הידיעה מארץ ישראל, והטעם של ארץ ישראל, ובטעם עצמו מודגש העניין של לטעום באמת' וכמו שנתבאר באריכות במאמרים הקודמים.

ובסוף המאמר אנו מוצאים עוד לשון של תאוה והשתוקקות לארץ ישראל, וכן געויעוץ לארץ ישראל, והוא מקושר בלשון רבינו יחד עם הטעם של ארץ ישראל, וכלשונו שם 'נמצא, מי שיש לו תאוה והשתוקקות לא", בפרט מי שטעם טעם האמת של א", כשפוגע

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

על מה צריך אדם לחזק את עצמו מאוד, ולבקש ולהתחנן מאוד מהש"ת? - שיזכה שהיסורים שלו יקרובו אותו להש"ת, ולא ירחיקוהו. (לקוטי הלכות עיבת ד, ת).

מה הייתה התנועה האחרונה של רבינו ז"ל קודם הסתלקותו?

הזוכה: נפתלי הופמן, מודיעין עילית זכה בשובר דיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

נראה שאחד הנקודות שאפשר להתעורר במאמר זה, הוא לראות את ההתפארות, בפרט בימים אלו של שמיני עצרת, כמובא בליקוטי הלכות (הלכות פריה ורביה ג, כג), שעיקר השמחה שאנחנו שמחים בימים אלו הוא על שמחת יהדותנו, שהוא ההתפארות שהש"ת מתפאר בנו, לזכור שהש"ת בחר בנו מכל עם, ורוממונו מכל לשון וקדשנו במצותיו.

"כִּי בָּאֵמֶת לְאֶמְתוֹ אֵין שׁוֹם שְׁמִיָּהּ בְּעוֹלָם כִּי אִם כְּשֶׁאֲזַכֵּין לְהֵאֱמִין וְלִידַע מִמּוֹנו יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵי עֶקֶר הַחַיִּים הָאֱמִתִּים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפֹהַם מִה דְמִשְׁעַר גְּלַבְיָהּ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹ, "כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבַנּוֹ", כִּי בּוֹ דִּיקָא יִשְׁמַח לְבַנּוֹ, כִּי אֵין שׁוֹם שְׁמִיָּהּ אֶחָדָת בְּאֶמֶת חוּץ מִזֶּה. וְדָבָר זֶה אֵי אִפְשָׁר לְבָאָר לְכָל לֹא בְּפֶה וְלֹא בְּפֶתֶב, כִּי הוּא רַק לְכָל חַד כְּפֹהַם מִה דְמִשְׁעַר גְּלַבְיָהּ."

אבל למעשה שמחה זו כבויה בדרך כלל, כמובן כל אחד מאמין שזו זכות עצומה להיות יהודי, ובפרט אם זכה להתקרב לרבינו הק' שמגלה בלי סוף את

מעלת כל אדם מישראל, יהיה אשר יהיה, אבל למעשה בדרך כלל האדם אינו מצליח לשמוח בשמחה זו, טרדות החיים, המעברים העוברים עליו, ובעיקר הפגמים שפגם בנשמתו כל אלו מחשיכים ממנו שמחה זו ומונעים אותו מלשמוח בפועל בשמחת יהדותו הפשוטה. ובפשוטות זה נכלל במה שמבואר במאמר, שכשהאדם נופל והשכינה הק' מיללת עליו 'קלני מראשי קלני מזרועי' כלומר שכביכול מתמעטת ההתפארות הש"ת מתפאר בו, וממילא כשמתמעטת ההתפארות אז גם הוא אינו יכול לעורר בלבו את ההתפארות בהש"ת (כמובא בליקו"מ ס' ז' ועוד).

אבל אחרי שזכינו להיות אצל 'הצדיק האמת' שהוא מקרב בני אדם לעבודתו יתברך, והוא עקר התקרבות יש"אל לאביהם שבשמים, ובפרט בימי ראש השנה הקדושים, ובוודאי זכינו בכוחו הנורא להטהר ולהתקדש, ולעורר מחדש את ההתפארות שהש"ת מתפאר בנו, בזה מעורר האדם מחדש

את ההתפארות שהש"ת יתפאר בו, וממילא הוא יכול לשוב ולהתפאר בהש"ת, לעורר התפארות זו שזכינו בראש השנה, ולהתפאר בה בלבנו. אבל גם אחרי שזכינו לעורר התפארות זו, על האדם לעורר אותה בכל עת, כי יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, לכן כשהאדם ניגש לעשות איזה מצווה, ובפרט בימים אלו, עליו לעורר שוב את אותה התפארות, לעורר בלבו הנה כעת הש"ת מתפאר בי בעוד נקודה, כזוכה להתגבר ולא ללכת אחרי תאות לבו, באיזו נקודה קטנה או גדולה, יעורר שוב התפארות זו, הנה זכיתי ברוב רחמי הש"ת לעורר עוד התפארות לפניו.

וכמו שמיים מוהר"ן (שם) 'וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מִה שְׁזָכַר לְפַעְמִים לְהַרְגִישׁ מַעַט עֲרֵבוּת נַעֲמִוּת מְתִיקוּת הַשְׁמִיָּהּ הָאֱמִתִּית הַזֹּאת, כִּי כֹל לְהֵבִין אֶת הַיָּטֵב שְׂאֵין שׁוֹם שְׁמִיָּהּ אֶחָדָת חוּץ מִזֶּה'.

י.ה.

ומתוועד יחד עם אדם שהיה אצל צדיק אמיתי על ר"ה, הוא מחויב להרגיש אז טעם א"י. כי עי"ז האיש נעשה גם זה האויר בבחי' א"י כנ"ל, וראוי שיתעורר לו עתה השתוקקות וניגעונוין לארץ ישראל, כל אחד לפי בחינתו. ועיקר הדבר שיהיה באמת ובתמימות.

והמובן מכלל זה שבאמת יש הרבה הרבה מדרגות בניין זה של קדושת ארץ ישראל והטעם שיש בה, ורבינו מזכיר כל פעם את אחד האופנים והבחינות, כי באמת כולם תלויים זה בזה, אבל ממילא אנו יכולים ללמוד מריבוי הלשונות, על ריבוי הדרגות שיש בזה, ידיעה מקדושת ארץ ישראל, טעם ארץ ישראל, טעם ארץ ישראל באמת, תאוה והשתוקקות לארץ ישראל, געגועין לארץ ישראל.

וכל זה תלוי בהתבוננות על ההתפארות שעולה מכל אחד ואחד מישראל, ובפרט בעת הקיבוץ שאז עולה התפארות עצומה ונוראה מאוד, וכפי מה שזוכה האדם להתבונן בהתפארות הזאת, כן הוא זוכה להמשיך על עצמו ועל אחרים קדושת וטעם ארץ ישראל.

אדם צריך לראות את ההתפארות בעצמו ובאחרים

ועל פי זה אנו יכולים להבין מה שנוכר בחיולת המאמר שיש בחינה שיכול להכיר בחבירו (או בעצמו) אם הוא צדיק, שהכוונה בזה ג"כ לעניין ראיית ההתפארות, היינו לראות את נקודת הצדיק שיש בחבירו שהש"ת מתפאר עמו בפרטות, כי מכל אחד מישראל יש התפארות פרטית (כמובא בליקוטי מוהר"ן סימן ז' המובא ג"כ בליקו"ה הלכות ברכת המזון הלכה ד' שעל מאמר זה), וכמו כן צריך להכיר ולהתבונן בהתפארות שיש ממנו בעצמו, לידע שהוא חלק מתיקון העולם, ושכל העולמות תלויים בו, ומכל תנועה ותנועה שלו יש התפארות נוראה ועצומה למעלה, ועי"ז עצמו זוכה לקדושת ארץ ישראל ולטעם ארץ ישראל, ושני דברים אלו הם בבחינת גלגל החזור שאחד מביא את חבירו, כי ההתבוננות בהתפארות מביא טעם ארץ ישראל, וטעם ארץ ישראל מביא לאדם את הטעם של ההתפארות דקדושה בעצמו ובחבירו.

וההתחלה הוא ע"י ההתקרבות לצדיק, שיש לו כח 'לצייר' את הטעם ארץ ישראל אפילו למי שהוא בבחינת איש בור', היינו שאין לו כלל שייכות לשכל הקדוש הזה, ואף על פי כן יש כח לצדיק להטעים לו טעם שכל, טעם ארץ ישראל, וכפי שנתבאר במאמר הקודם באריכות.

להכיר במי שאין לו שייכות לקדושת ארץ ישראל ולא להיות מושפע ממנו

ובזה מובן באופן נוסף מהו העניין 'להכיר באחר אם היה אצל צדיק אמיתי על ראש השנה', כי לפעמים אדם זוכה לטעם ארץ ישראל, ויש לו טעם באור האמונה וההשגחה בכל פרט ופרט ממעשיו (שזה עיקר בחינת קדושת ארץ ישראל למעשה וכמו שנתבאר במאמרים הקודמים), וכשהוא מדבר עם אנשים שלא זכו לאור הזה, הם לעולים לקרר אותו ולכבות אצלו את אור האמונה הזה, על כן מזהיר אותנו רבינו להתבונן האם האדם היה אצל צדיק על ראש השנה, היינו האם הוא שייך גם כן לעניין הזה של אור האמונה, שאם כן אדרבא, עלי לקבל ממנו את הנקודה המיוחדת שלו שאפשר לקבל ממנו, אבל אם הוא לא היה אצל צדיק על ראש השנה, היינו שאין לו שייכות לנקודה הזו של אור האמונה, עלי לדעת זאת וממילא לא להיות מושפע ממנו ח"ו.

נמצא שמה שהתחיל רבינו בניין 'להכיר באחר', אינו עניין צדדי, אלא זה עצמו עניין כח הראייה שמתבאר בכל המשך המאמר, שזה עצמו מהות קדושת ארץ ישראל שאיורה מחכים, היינו שיש שם שכל כזה שמאיר בלב האדם עד שנותן לו כח של הכרה באמת, לראות את ההתפארות שלו ושל אחרים, ולא להתבלבל ממי שמונע אותו מכל זה.

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה מ' [ה]

השתוקקות לממון או לארץ ישראל וגילוי השגחה?

[א] הטעם וההשתוקקות שיש בנפש לממון, הוא הרצון שיש לאדם לתפוס את 'כל' העולם 'בידיו'. היד הוא הכח של האדם, דרכו הוא פועל ועושה דברים, והאדם מנסה כל חייו לתפוס את העולם בידיו, וריבוי הממון נותן לו את התחושה שיש לו כח בידיו לעשות ולפעול.

אך על כך אמרו חז"ל 'אין אדם מת וחצי תאוותו בידו', 'דו' דייקא, כלומר אין אדם יכול למלא את תאוותו בעוה"ז לעולם, בפרט בעיניי ממון, כי תמיד ירגיש חסר.

[ב] מהות האדם הוא ה'מוח' ולא ה'יד', וכשאדם קשור למוחו, אזי הוא מלא שובע, אך כשהוא על העולם, אין לו לעולם מילי חסרון. ואזי הש"ת אומר 'קלני מראשי קלני מזרועי' - כי נתקלקל ההתפארות בזה שאדם אינו מכיר את ההשגחה, והרחיק את ה'ראש' מה'זרוע', ואזי הוא במציאות של 'אין אדם מת וחצי תאוותו בידו'.

[ד] אך כאשר אדם מקשר את 'ידיו' אל 'מוחו', הוא מבין שהש"ת מנהל את העולם בהשגחה פרטית, ומבלעדו אי אפשר להזיז 'ידיים

לעורר את השמחה

על ציונו הק', ובוודאי עשינו את התיקון בשלימות. מובן שאחר שנכשל היצר וכבר באנו על ציונו הק', יעמוד על דבר זה להחליש את הדעת בכל מיני בלבולים, שמה לא אמרתי תיקון הכללי כמו שצריך וגם עבר עלי כך וכך, אבל באמת כל זה שטויות והבלים, אנו יודעים שהיינו אצל הרבי בראש השנה, וזה השמחה שלנו, שאנו יכולים לדפוק על השלחן, ולומר לו בפה מלא 'אני לא יודע כלום, כלום לא מעניין אותי, הייתי אצל הרבי בראש השנה'.

וזו השמחה הגדולה שצריך להיות בלבנו על שאנו מאמינים בני מאמינים שבוודאי הרבי יתקן אותנו, ואפי' שעובר עלינו מה שעובר, ואנו נמצאים בשאלו תחתית ומתחתיו, ואנו נראים איך שאנו נראים, ובפרט כשהאדם חושב מה יהיה, בראותו כאלו מניעות המרחיקים אותו מעבודת ה' ומתוך כך אינו רואה שום פתח תקוה, אבל בוודאי רבינו יתקן הכל.

ועל אחת כמה וכמה שזכינו לבא אליו לראש השנה, כי באמת על אף גודל הבטחה זו שהבטיח רבינו לכל הבא על קברו ויאמר תיקון הכללי, בכל זאת יש הבדל גדול בין להיות בציון רבינו באמצע השנה להבין המגיע אליו לראש השנה, כידוע ההפגלות וההזהרות שהזהיר רבינו בכמה מיני לשונות לבוא אליו לראש השנה, ואם כן בוודאי עלינו לשמוח שמחה גדולה על כך, כי בזה רבינו מתקן את האדם לגמרי בתכלית התיקון.

מובא בליקוטי הלכות (הלכות שבת ז, נב ועוד) שעיקר תיקון חג הסוכות הוא בבחינת בקי בשוב, שאחר שזכה האדם להתעלות בימי נוראים, ובזה תיקון את הבקיאיות ברצואו, כעת הוא צריך לחזור ולתקן את ענין הבקיאיות בשוב, שהוא יוצא מביתו לבחינת דירת ארעי, ובאותו הזמן הוא צריך להתחזק באמונה ושמחה על מה שזכה.

בוודאי בכלל זה אנו צריכים לעורר את השמחה שזכינו להיות אצל הצדיק בראש השנה, אחר אשר ברוך ה' זכינו כולנו להיות אצל רבינו הק' בראש השנה, ובפרט בשנה זו שרבים התעוררו בכיסופים ותפילות כמו שלא היה מזה רבות בשנים, עלינו לזכור דבר זה ולחזור ולהזכירה לעצמנו, כדי להתעורר לשמוח ולהיות מאושרים שאנו זוכים לדעת מרבינו, והוא הבטיח לנו שכל הבא על ציונו הק' יוציא אותו משאלו תחתיות, ואף העמיד עדים על זה, ובוודאי בוודאי יקיים הבטחתו בלי שום ספק.

וכמו שאמר רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל כמה פעמים, שאם היינו בראש השנה אצל רבינו, בוודאי נוכל לומר בעולם הבא 'עשינו כל מה שמוטל עלינו', וכי מה עוד יכלנו לעשות למען תיקון נפשינו, עם כל הבלבול שנעשה בעולם, אם כן בוודאי היינו צריכים לשמוח עד מאד ללא הרף על שהיינו בראש השנה

עונג הפרשה

לעיני כל ישראל

"וְלָכֵל הַיָּד הַחֲזָקָה וְלָכֵל הַמְּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל". (דברים

לד, יב): שנסאו לבו לשובור הלוחות לעיניהם (רש"י).

לכאורה הדבר תמוה וכי במעשה זה עלינו לסיים את התורה, וכי זהו השבח שאנו משבחים את משה רבינו, ששבר את הלוחות הראשונות.

מבאר מוהר"ת, לוחות הראשונות היו לוחות של זכרון, כמו שאמרו חז"ל (עירובין נד). 'אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל', כלומר, לוחות הראשונות היו לוחות שאין בהם את שכחת התורה, כשהאדם היה לומד את התורה הק' היה זוכר את תלמודו, ובעיקר כח הזכרון לזכור את השי"ת האיר בתורה הק' באופן שהאדם היה יכול לזכור תמיד את השי"ת.

אבל בתורה זו אין תיקון למקומות היותר נמוכים בבריאה, חלקי הנפש שהם בבחינת 'ערב רב' לא היה להם תיקון, ומתוך כך הם נפלו בחטא העגל, משראה משה רבינו קלקול זה, הבין שצריך להמשיך את התיקון דווקא בבחינת שכחת התורה, שהתורה תינתן באופן של שכחה, שהאדם מתעורר לעבודת ה', מנסה לזכור את השי"ת באיזו דרך, ושוב נופל

ושוכח, מתגבר לזכור שוב מהשי"ת ושוב שוקע באיזה תאוה, וכך שוב ושוב.

זו היא תורה של שכחה שניתנה בלוחות שניות, והיא נמשכה דווקא באופן של שבידת הלוחות, לכן כשמשו רבינו ראה את החלקים היותר ירודים שבישראל, בבחינת ערב רב, שבר את הלוחות ראשונות, וחזר והמשיך את התורה בבחינת לוחות שניות.

בדבר זה אנו מסיימים את התורה, כי תכלית התורה היא להמשיך אותה דווקא בדרך זו של שכחה ושבידה, ודווקא על ידה מתקנים הצדיקים את העולם באופן נפלא ונורא מאד, עמוק עמוק מני חקר.

סיום התורה נעשה תמיד בשמיני עצרת, יום חיתום כל התיקונים שנעשו בראש השנה, אחר כל תיקונים אלו, ימי הרחמים והסליחות, בהם עמדנו בתפילה ובתחנונים לפני השי"ת, יום כיפור שישאל דומים למלאכי השרת, ימי הסוכות שהשי"ת מחבק את ישראל באהבה, ימים אלו נשלמים דווקא בהשלמת התורה (כמובא כל זה בכתבי האריז"ל), ובאופן זה דווקא, כי דווקא כך הוא סדר השלמת התורה והארתה לדורות.

(ע"פ הל' פקדון, וי ועוד).

שמחה בסוכה

איך מכניסים שמחה לבני הבית בסוכה?

המועדים הם הזמנים העיקריים בהם אפשר להחדיר בילדים רוחניות, במועדים ליבותיהם פתוחים להתקשר לחן והיופי של היהדות, עיניהם מצלמים תמונות שיחקקו וילוו אותם כל חייהם.

ולכן יש להשתדל מאוד להכניס שמחה בסוכה, כי זהו אחד מהזמנים שמחידים בבית שמחה קדושה ורוחנית בשמחת הקשר עם השי"ת. וע"כ מצווה לשמח את בני הבית בבשר ויין, בגדים מיוחדים וכדומה.

ואף שהמטרה היא להכניס שמחה פנימית של התקשרות לה', בכל זאת בכדי לשתף את הגוף ואת בני הבית בשמחה, בהכרח עניי שמחה גשמיים כביכול, דרכם אפשר לטעום טעם של התקשרות לחיבוק ידי ימין של השי"ת.

אך יש לזכור את התכלית והמטרה של שמחה זו, והוא, להחדיר את החן הפנימי של היהדות דרך חן חיצוני המושך את הלבבות לקדושה. לבל נהיה כמו אותו ילד שסיפר לאביו שהמלמד אמר שאם רוצים לנקות את הנשמה, יש להכות באגרוף על החזה. הילד לא הבין שהדפיקות על החזה הם רק לעורר משהו פנימי יותר. כמו כן, כל ענין ריבוי השמחה בבשר יין ובגדים וכדומה, מטרתו לעורר שמחה פנימית והתקשרות לחן היהדות.

ואף שבוודאי צריך להרבות בכל מיני שמחות שבעולם, אך הם משפיעים שמחה רק כאשר האדם מרוכז בעצם הסוכה, בקרבת ה' ובאופיין המגיעים לסוכה, ומתוך כך אוכלים שותים ושמחים, ולא שמוחו טרוד בכך שיהיה הכל מושלם בפאר חיצוני וסעודות יפות וכו', כי החן החיצוני של יופי ופאר, מקשר ומחבר לחן הפנימי של היהדות רק כאשר יוצקים קצת תוכן של חן פנימי (ליקו"מ א'), ואם לאו, אין נחת וסיפוק מחן חיצוני, כי תמיד הוא חסר.

ולכן יש לראות להשקיע בחן פנימי, תמונות שיחקקו בליבות הצעירים לעולם, כמו לימוד תורה, תהילים התבודדות, ריקודים בתוך הסוכה. תמונות כאלו בשילוב של ממתקים ובגדים חדשים וכו' יוצרים מציאות של התחברות לחן היהדות.

אך פעמים שדווקא להיפך, ריבוי ההשתדלות להכניס אוירה קדושה בסוכה, לסחוף את כל בני הבית אל תוך קדושת המועד, מעורר כעס ומדנים. כי בהרבה פעמים העניינים בבית אינם הולכים כסדרם.

אך כל זמן שיש לאדם במוחו תמונת 'סוכות החלומות' כפי שרואים בתמונות של הצעירים, האדם אינו מתחבר באמת לתמונה החדשה שהשי"ת רוצה לצייר היום בסוכות.

כי בכל חג ומועד, יש רגעים נחמדים ויש רגעים פחות נחמדים, אך אם עוברים על הרגעים של 'לא כסדר' ברוע, אזי הרגעים הנעימים נחרטים עמוק בנפש.

העיקר לזכור שבימים אלו עוסקים אנו בבניין מלכות ה', וזה דווקא על ידי ההתבטלות להשי"ת, ולומר בתחילת החג 'אני מוסר את כל תנועותי ותנועות אנשי ביתי ושל כל התלויים בי, להשי"ת שיהיה הכל כרצונו יתברך' (שיחות הר"ן ב). לחפש פנימיות אבל בלי לדחוק את השעה, הכל ברוע ולאו בדווקא'...

ב'תאריך י"ח תשרי ה'תשפ"ב נמלאים 211 שנה להסתלקות רבינו הק'. מאות סעודות הילולא מתקיימים בכל קצוות תבל. רשימות הילולא מעורכות מתפרסמים בבתי המדרש בריכוזי חסידי ברסלב.

הופיע! כרך ה' לסדרה הנפלאה 'פאר הליקוטים' המסייע לחדור לעומקי התורות בספה"ק ליקוטי מוהר"ן, ומציג מקורות והמפרשים במבנה תלמודי, וכעת נתווסף טור המסייע לקשר בין חלקי התורה, וטור המבאר יסודות המוזכרים במאמר מכל חלקי התורה. הפצה ראשית: 0527622148

לא נבראו מועדים אלא כדי שיעסקו בהם בתורה: בימינו, שנתרבו בהן הקווים בהם ניתן לשמוע ולהתחזק מסוגים רבים של שיעורים, אנו מפרסמים כאן כמה מספרי קוים, לתועלת הציבור:

קו 'אוצרות ברסלב', שיעורים בכל ענייני עבודת ה' מכל גווי חסידות ברסלב. 029950000

קו 'לטייל בתורתו' העוסק בתורה הזמנית בליקוטי מוהר"ן, בו מתפרסמים עדכונים ושיח מעיינים בשבילי התורה. 046277313

קו 'כיסופים' בו ניתן לשמוע שיחות קצרות וסדרות שיעורים בנושאים שונים בעבודת ה', מאת הרה"ח ר' דוד גבירצמן. 0772224336

קו חיזוק לנשים, מאת נשות ברסלב צפת: 026633554

י"ל ע"י מכון עלה לתורה
בבל עניין או להצטרפות לנינועי בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
02-8080148
מקס או הודעה קולית
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסת נטגרת מירד יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

ועל-כן אחר יום כפור עושין סבות, כי סבות הוא בחינת עניי כבוד שהקפיו את ישראל במדבר, והעניי כבוד היו מגינים על ישראל מקלפת... ועל-כן עתה אנו עושין סבה להקשיב קדשת העניי כבוד להנצל על-ידם מקלפת עמלק. ועקשו אחר יום כפור צריך כל אחד מישראל בעצמו לקבץ לתוך הסבה הקדושה לתוך בחינת העניי כבוד להקשיב עצמו מקלפת עמלק, בחינת כי יעניי בסבה וכו', כי מלחמת עמלק ארפה מאד פג"ל. ועל-כן גם אחר יום כפור צריכין לעשות סבה החבולות להנצל ממנה. על-כן בורחין לתוך הסבה בחינת כדיון ויעקב נסע סבותה, כדי שפגל אחד מישראל יקשיב על עצמו קדשת העניי כבוד שהם מקניעין קלפת עמלק הרוצה להעלים קדשתו יתברך, בפרט פשיצאין לחוץ מהבית הנקנסת וביית המדרש לעסק בצירי הגוף במשא ומתן וכו' שזהו בחינת ונפיק, שאז אנרב מאד: (ליקוטי הלכות סוכה ז, ב.)

יהלום

כי בסכות נמשכין כל החסדים, ההמתקנות, שהם בחינת עצות טובות: (ליקוטי הלכות סוכה ז, ב.)

התעוררות המוחין, אפשר להיות בקטנות אך דבוקים באמונה פשוטה (עיין ליקו"מ סי' ה תנינא).

נוהגים להזמין לסוכה את השבעה רועים, האם יש לדבר זה שייכות לכל אחד?

אם לא היה זה שייכות ישירות אליך אזי הם לא היו באים. השי"ת שלח אותם אליך רק בכדי להציל אותך ממש, ולעזור לך לבוא להתחדשות חדשה באמונה בהשי"ת. האושפיזין הקדושים באים לברך אותך, ועיקר הארתם הוא להאיר לך את ההשגה שכל אחד מהם האיר בעולם. אברהם מידת החסד, יצחק מידת הגבורה וכו'. וממילא מובן שזה הזמן להדבק בקדושת הצדיקים ולהתקשר להארנם, ויש להתחזק מאוד לרכז את המחשבה באמונה שהם נמצאים עמו בסוכה (ליקו"ה תפילת ערבית ד').

יש לזכור שהשבעה רועים נקראים 'רועים' על שם שהם רועים את עם ישראל, ודואגים ומרחמים על כל אחד בפרטיות ממש, וכפי שיזכור זאת כן יזכה באמת לקבל מהם הארתם והשפעתם.

איך אפשר כך לשבת בסוכה ביישוב הדעת, כאשר הסוכה משותפת לכל המשפחה, ולכל המולת החג.

בתחבולות תעשה לך מלחמה, למצוא איזה זמן שקט בחג הסוכות, לשבת לבד בסוכה ביישוב הדעת, להתבודד ולדבר עם השי"ת, וללמוד ספרי צדיקים. ואם אי אפשר בבית, אפשר בסוכת בית הכנסת.

אך בד בבד, צריך לדעת, שבסוכות אנו ממשיכים את עבודת ראש השנה ויום הכיפורים, לגלות אמונה. אלא שאז עיקר גילוי האמונה היה בצורה של תורה ותפילה - 'בשבתך בביתך', אך בסוכות עיקר המצווה היא כעין 'ובלכתך בדרך'. לבנות את מחיצות המות, בתוך הרחוב וההמולה, למצוא דרך לחיות עם אמונה, גם בעת ההתעסקות בחיים הגשמיים, בזמני המולה וקטנות הדעת או ביקורי משפחה וכדו', שם אין זוכים לאור של דעת, אלא אמונה פשוטה שבוודאי יש כאן מצוות סוכה, ובוודאי נעשים כאן ריץ עלאין. (עיין בליקו"ה ריבית ה') לכן יושנים בסוכה, לקבל כח לישון בקדושה. גם כשאין

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מו"צ דביהכ"ס נחלת חן הלכה פסוקה

דיני אכילה בסוכה וברכת לישוב בסוכה

מוסכם לכל הדעות). ב. יותר מכביצה, ואוכלים זאת בחבורה, חייבים לאכול בסוכה ומברכים לישוב בסוכה.

ג. יותר מכביצה, וקבע עצמו לזה, יש לאכול בסוכה. אף הוא ספק אם יש לברך. וכל שכן בשבת אחר קידוש, שיש צד גדול לחייב לברך (כי בשעה"צ מביא השעת שחייב אף לשו"ע, אך לא כתב מהו להלכה. ובשבת י"ל דקביעותא דשבת משוי ליה קביעות).

ד. אבל האוכל שיעור חשוב שקובע סעודתו, חייב בסוכה ומברך לישוב בסוכה.

בשר ודגים, יותר משיעור כביצה, ובדרך קביעות

יש להחמיר שלא לאכול חוץ לסוכה. אך לענין ברכת לישוב בסוכה, הדין כדלהלן:

א. אם אינו במקום סעודה, אין לברך על זה לישוב בסוכה ואפילו אם נשארים לשבת בסוכה אחר כך.

ב. אבל אם הוא בארוחת צהריים או ערב, מעיקר הדין הוא כאמור שאין לברך. אמנם מי שיצא לפני אכילתו 'ציצאה גמורה' מהסוכה, וגם נשאר אחרי האכילה בסוכה זמן מה - המברך לישוב בסוכה על זה לא הפסיד (וכ"ד הגרי"פ שיש לברך בזמניו על סעודה קבועה של בשר וכו' אפילו בלא לחם).

ג. ונראה לי שנכון אז לצרף לזה איזה תבשיל מחמשת מיני דגן [פארפל/אטריות/קניידלך], ואז אפשר לברך על כל זה לישוב בסוכה. ובפרט אם הוא בחבורה או עם בני הבית, או מי שאוכל שיעור חשוב מהתבשיל האמור.

זכר' וכדומה - נחשב 'שהייה של זמן מה' (כי יש לצרף לזה גם המחייבים לברך בסוכת חבירו אף בלא שהייה כלל).

אכילת עוגה 'בקביעות קצת', בימות החול

א. חייבים לאכול בסוכה ולברך לישוב בסוכה.

ב. גדר 'קביעות' זו: האוכל מיני מזונות בבוקר, עם כוס קפה. או בלא כוס קפה, אך היא במקום ארוחת בוקר. או מי שאוכל זאת בחבורה.

ג. אבל 'בקביעות גמורה', כגון שהוא יותר מו' או ד' ביצים, או לשם סעודה ממש, הרי אז חייבים בברכת המוציא וברכת המזון, ואם כן חייבים לאכול בסוכה ולברך לישוב בסוכה (ונראה שאף אם יהיה באופן שאינו מחויבים בהמוציא וברחמי"ו, מ"מ הוא בשיעור הנ"ל, חייבים בסוכה ויכולים לברך, שאז אינו דרך ארעי).

אכילת מיני מזונות בשבת ויו"ט אחר קידוש, כדי לצאת ידי חובת קידוש במקום סעודה

חייבים לאכול בסוכה. ויש לברך לישוב בסוכה, אף שאין נשארים שם, ואף שהוא רק יותר מכביצה. אמנם אם אין אוכלים זאת לכוונה האמורה, נראה שדינו כימות החול.

במה דברים אמורים כשאוכלים עוגה, אבל על אכילת תבשיל של ה' מיני דגן [קוגל וכדומה], דינו כן:

א. יותר מכביצה, ובדרך ארעי, יש לאכול בסוכה אך אין לברך לישוב בסוכה. ומכל מקום נראה לי שהמיקל שלא לאכול בסוכה, יש לו על מי לסמוך (כיון שאין זה

אכילת עוגה רק קצת יותר מכביצה 'בדרך ארעי' בימות החול, או בשבת ויו"ט שלא אחרי קידוש

א. יש לאכול בסוכה דוקא [ואפשר שהמיקל לאכול חוץ לסוכה, יש לו קצת על מה לסמוך]. אך בכל אופן אין לברך על זה ברכת 'לישב בסוכה'.

ב. גדר 'ארעי' לענין זה: הוא כשאוכלים לשם 'נאש' בעלמא, והיינו שלא מחמת רעבון אלא לתענוג. או אפילו כשרעבים אך אין חושבים על זה לשם סעודה, אלא כדי לדחות את הרעבון עד שגייע עת האוכל.

ג. אמנם אם שוהים בסוכה 'זמן מה' אחרי זה, אפשר לברך לישוב בסוכה, ויש לכוין בברכת לישוב בסוכה גם על האכילה הזאת וגם על השהייה. וי"א שאז יש לברך מקודם לישוב בסוכה ואח"כ ברכת מזונות (הגרש"א בהערות לספר הסוכה עמוד תנ"ג).

ד. גדר 'זמן מה' שאמרונו, נראה שצריך שיהיה בכמות ובאיכות, והיינו לשהות זמן ממושך קצת, וגם באופן ש'מתיישבים' שם. מה שאין כן במי שיושב רק בכדי לצאת ענין השהייה, וכן לא שייך בשהייה של כמה דקות. אכן אם לומדים קצת או קוראים בספר כרבע שעה, נראה שנחשב כ'שינון' המצריך סוכה לכתחילה.

ה. אך כל זה במי שאוכל ושוהה בסוכותו, ורוצה לצאת. אבל הבא לסוכת חבירו, נראה שאם בא 'להתיישב' שמה אף שהוא רק לכמה דקות, כגון ביקור נימוסין קצר לכבוד המועד, או 'שלום